

Coronapandemin – uppdatering 2021-04-09

Coronaviruset, eller Covid-19 som det heter, är en allmänfarlig och samhällsfarlig sjukdom. Den smittar vid nära kontakt mellan människor och även i kontakt med olika ytor. Därför ska man alltid vara extra noga med god handhygien. Tiden från smitta till utbrott beräknas vara 2–14 dagar. Därför är det viktigt att alla som har någon typ av symptom på luftvägsinfektion inte är på arbetet utan håller sig hemma.

Regeringen och samarbetspartierna har tagit fram en rad olika krispaket med olika stöd till företag och anställda. Vi får många frågor och i det här nyhetsbrevet ska vi reda ut vad som gäller. I den här informationen redovisar vi samlad vad som gäller enligt de olika stödpaketerna och informationen i de tidigare nyhetsbrevens är uppdaterad och samlad på ett ställe. Nytt i den här informationen är främst uppdatering där vissa förslag nu har beslutats och andra förslag har precisats vilket innebär vissa ändringar framförallt för omsättningsstöd för enskilda näringsidkare och delägare i handelsbolag. Alla åtgärder nedan är beslutade om inte annat särskilt framgår.

Denna information innehåller en sammanfattning kring vad som gäller för olika stödformer m.m. För företag i vissa branscher eller regioner/kommuner kan det finnas ytterligare stödformer som vi inte tar upp här. I olika konkreta situationer kan det finnas detaljerade regler att ta hänsyn till eller begränsningar som påverkar olika handlingsalternativ. Kontakta oss gärna för mer konkret rådgivning.

Innehåll

Generella regler för alla företag.....	2
Smittskyddsåtgärder för företag	2
Hemarbete	3
Tjänsteresor.....	4
Övertid m.m.	4
Sjukdom och sjukpenning	4
Senareläggning av skattebetalningar m.m.....	5
Skatteregler vid hemarbete	5
Kundförluster och moms.....	6
Årsredovisning.....	6
Revision	6
Bolagsstämma	7
Skattefrihet för fri parkering och mindre gåvor m.m.	7
Pandemilagen.....	7
Begränsningar i möjlighet att driva verksamhet.....	7
Nedstängning av verksamhet.....	8
Företag i ekonomisk kris till följd av Coronapandemin	8
Korttidsarbete och korttidspermittering	8
Omställningsstöd.....	10

Omsättningsbaserat stöd för enskilda näringsidkare och handelsbolag m.fl.....	12
Hysesstöd för vissa branscher	13
Tillfälligt sänkta egenavgifter	14
Likviditetsproblem och förluster	14
Stöd som inte längre går att söka	14
Tillfälligt sänkta arbetsgivaravgifter	14
Stöd för korttidsarbete (äldre regler)	14
Tillfällig hyresrabatt.....	15
Omställningsstöd för mars till juli	15

Generella regler för alla företag

Smittskyddsåtgärder för företag

Alla verksamheter såsom företag ska utifrån bindande föreskrifter och allmänna råd från Folkhälsomyndigheten och smittskyddsläkare säkerställa att de vidtar lämpliga åtgärder för att undvika smittspridning av covid-19. I de nya allmänna råden betonas individens ansvar för att minska smittspridning.

Enligt de allmänna råden kan åtgärder för att minska smittspridning vara att t.ex.

1. Sätta upp information till personal, kunder och andra besökare.
2. Markera avstånd på golvet.
3. Möblera om eller på annat sätt skapa utrymme för att undvika trängsel.
4. Hålla digitala möten och andra digitala alternativ.
5. Erbjuder möjligheter att tvätta händer med tvål och vatten och erbjuder handsprit.
6. Minimera antalet personer vid samma tidpunkt, särskilt i trånga lokaler. Krav införs på maxantal i butiker m.m. Trängsel får inte förekomma.

För arbetsplatser gäller följande allmänna råd.

Arbetsgivare bör vidta åtgärder för att anställda ska kunna följa dessa föreskrifter och allmänna råd. Sådana åtgärder kan t.ex. vara: se till att personal, om det är möjligt

1. Uppmana all personal som kan att arbeta hemifrån att de ska arbeta hemifrån och erbjuda förutsättningar för det.
2. Använda digitala alternativ eller skjuter upp tjänsteresor, konferenser och liknande arrangemang.
3. Ge anställda möjlighet att hålla avstånd till varandra, t.ex. vid möten, i fikarum och i omklädningsrum.
4. Ge anställda möjlighet att regelbundet tvätta sina händer med tvål och vatten eller använda handdesinfektion.

Det aktuella nationella allmänna rådet återfinns via denna länk: <https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/utbrott/aktuella-utbrott/covid-19/foreskrifter-och-allmanna-rad/> Enligt dessa allmänna råd bör arbetsgivare vidta åtgärder för att anställda ska kunna följa de allmänna råden vid lokala utbrott av covid-19. Det kan även finnas regionala rekommendationer och dessa kan skilja sig något mellan olika regioner, framförallt när det gäller tidpunkter och antalet deltagare vid arrangemang. Rekommendationerna handlar om följande generella regler:

- Undvika fysiska kontakter med andra personer än de man bor tillsammans med. Regionalt kan gälla lägre gränser antalet personer som får delta i en sammankomst jämfört med de generella riktlinjerna.

- Undvika aktiviteter som inte går att genomföra utan fysiskt avstånd, t.ex. hälso- eller skönhetsvård som inte är medicinskt motiverad.
- Avstå från att vistas i inomhusmiljöer som t.ex. butiker, köpcentrum och gym. Detta kan för företag innebära att minimera antalet besökare, anpassa öppettider och erbjuda digitala alternativ.
- Avstå från att delta i t.ex. möten. För arbetsgivare innebär detta att uppmana personalen att arbeta hemifrån när så är möjligt, skjuta upp tjänsteresor, konferenser och andra fysiska möten.

Det finns också regler som begränsar antalet deltagare vid olika arrangemang och andra restriktioner som kan träffa vissa branscher. Antalet deltagare vid allmänna sammankomster får vara högst 8, antalet deltagare är efter införande av pandemilagen bindande. Rekommendationen är att denna gräns även ska tillämpas i alla andra sociala sammanhang, för restauranger m.fl. gäller dock max 4 personer i samma sällskap. Nu förbereds ytterligare begränsningar framförallt för servering i gallerior m.m., sannolikt kommer sittande gäster att begränsas i serveringarna. De nya reglerna gäller allmän sammankomst och offentliga tillställningar. I detta ingår aktiviteter och arrangemang som vänder sig till allmänheten. Exempel på sådana arrangemang är:

- Föreläsningar och kurser m.m. Utbildningar som vänder sig till en sluten krets torde inte omfattas av reglerna, inte heller digitala arrangemang omfattas.
- Teater, bioföreställning, konserter, om inte reglerna om sittande publik ovan är tillämpliga
- Marknader och mässor
- Tävlingar och uppvisningar, begränsningen här gäller publik.
- Andra typer av arrangemang och sammankomster som vänder sig till allmänheten i princip oavsett vilket slag det rör sig om så länge kriterierna för allmän sammankomst och offentlig tillställning är uppfyllt.

De nya reglerna träffar alltså även t.ex. artistuppträdanden på serveringsställen för vilka hittills särskilda regler gäller. För restauranger och barer gäller även andra begränsningar, det är t.ex. inte tillåtet att servera alkohol efter 20 och regler förbereds som innebär att serveringsställen m.fl. måste stänga 20.30. Däremot torde inte reglerna formellt omfatta bolagsstämmor och föreningsstämmor eftersom de inte är någon offentlig sammankomst. Det är dock inte möjligt att hyra eller låna en lokal för sammankomster som omfattar fler än åtta personer med stöd av pandemilagen. Med hänsyn till de allmänna råden om att begränsa fysiska möten är det dock olämpligt att tills vidare anordna fysiska möten, och om de ändå anordnas bör de hållas utomhus. Vi vill påminna om att det är möjligt att anordna stämmor digitalt eller genom fullmaktsinsamling.

Hemarbete

Folkhälsomyndigheten rekommenderar hemarbete när så är möjligt. Det är alltid arbetsgivaren som bestämmer om arbete kan utföras hemifrån men rekommendationen har skärpts och numera gäller att hemarbete ska ske när så är möjligt. Arbetsgivare ska också erbjuda förutsättningar för hemarbete när så är möjligt. Detta sker i så fall med bibehållen lön. För andra än offentliga arbetsgivare gäller att en överenskommelse ska träffas mellan arbetsgivare och anställda om hemarbete, för offentliga arbetsgivare gäller en skyldighet att arbeta hemma när det inte är nödvändigt att vara på arbetsplatsen. Den anställde har alltså ingen ovillkorlig rätt att kräva att få arbeta hemifrån. Inte heller har den anställde rätt att vara hemma med barn p.g.a. oro för smitta eller för att barnens skola håller stängt. Är barnet sjukt eller riskerar att vara smittbärande gäller vanliga regler för vård av sjukt barn.

I vissa fall, såsom vid smittorisk, kan en arbetsgivare kräva att en anställd arbetar hemifrån och en sådan tillfällig omplacering kan innefatta även andra arbetsuppgifter än de normala. För gravida kvinnor gäller krav på särskilda försiktighetsåtgärder för att undvika att de utsätts för smitta. Däremot kan arbetsgivaren inte kräva att någon ska sjukskriva sig. Det arbetsgivaren kan göra är att uppmana den anställde att sjukskriva sig. Vill den anställde inte sjukskriva sig och arbetsgivaren inte vill att den anställde ska vara på arbetsplatsen kan arbetsgivaren endast kräva att den anställde är borta från arbetsplatsen men med bibehållen lön. Detta är huvudregler men det finns undantag, t.ex. när en anställd i samband med semester hamnar i karantän i ett annat land.

Arbetsgivaren har ett arbetsmiljöansvar även vid hemarbete. I detta ingår att förebygga såväl fysisk som psykisk ohälsa och olycksfall. Hemmet är dock en privat sfär som arbetsgivaren endast får ta del av om parterna är

överens om detta. Även den anställde har ett ansvar, t.ex. att uppmärksamma och rapportera risker i arbetsmiljön. Skattefrågor kring utrustning för hemarbete behandlas längre fram.

Tjänsteresor

Ytterst är det arbetsgivaren som beslutar om vilka tjänsteresor som ska vidtas och en anställd kan inte vägra att åka på en resa som bedöms nödvändig. Samtidigt har arbetsgivaren ett arbetsmiljöansvar som bl.a. innebär att de anställda inte ska utsättas för onödiga risker. Folkhälsomyndigheten rekommenderar företag att undvika alla onödiga resor i arbetet och hålla digitala möten där så är möjligt. UD avråder för närvarande från alla icke nödvändiga resor till länder utanför EU och vissa länder inom EU/EES. Rekommendationerna ändras med kort varsel, för aktuell information se följande hemsida: <https://www.swedenabroad.se/sv/om-utlandet-f%C3%B6r-svenska-medborgare/reseinformation/nya-coronaviruset/>

Övertid m.m.

Behöver ändringar göras i arbetsscheman bör parterna undersöka möjligheterna att komma överens om ändringarna. En arbetsgivare kan ha rätt att vid plötsliga och förutsedda händelser beordra övertid. Vid andra ändringar måste de vanliga reglerna beaktas som finns i arbetstidslagen eller kollektivavtal.

En del arbetsgivare kan ha behov av att beordra extra övertid om många är sjuka eller arbetar hemifrån. Generellt gäller enligt arbetstidslagen att arbetsgivaren kan beordra allmän övertid på max 200 timmar per år och särskild övertid på max 150 timmar per år. Den totala övertiden får max uppgå till 48 timmar under en fyraveckorsperiod eller 50 timmar per kalendermånad. Regler om dygnsvila på 11 timmar respektive veckovila på 36 timmar måste följas. Kollektivavtal kan innehålla andra regler.

Huvudregeln är att varken arbetsgivaren eller den anställde ensidigt kan återkalla en beviljad semester. I vissa situationer kan dock arbetsgivaren dra tillbaka en beviljad semester, vid t.ex. personalbrist eller att den anställde har en sådan befattning att denne måste vara på arbetsplatsen. Arbetsgivaren kan i så fall behöva ersätta den anställde för kostnader som denne har.

Sjukdom och sjukpenning

Regler om sjukpenning ändras tillfälligt. Det är lite olika regler som gäller för arbetsgivare och anställda beroende på när sjukdomen inträffat.

För arbetsgivare gäller följande. Karensavdrag ska göras på vanligt sätt oberoende av när sjukdomen inträffat. Regeringen förslår dock att arbetsmarknadens parter i kollektivavtal ska kunna avtala om att karensavdrag inte ska göras, denna möjlighet är främst tänkt för arbeten inom vård och omsorg. Arbetsgivaren svara för sjuklön mellan dag 2 och 14 enligt vanliga regler. Staten ersätter företagen för högre sjuklönekostnader till följd av Coronapandemin under perioden 1 augusti till den 30 april 2021. Dessa regler innebär att staten ersätter högre sjukkostnader än normala. Detta sker genom att staten ersätter sjuklönekostnader över en viss procentsats som baseras på företagets totala lönekostnader under en månad. Ju högre lönesumma desto större andel av sjuklönekostnaderna får företaget stå för själv.

Karensavdraget slopas tillfälligt från den 11 mars och gäller för närvarande fram till den 30 april 2021. Regeringen föreslår att reglerna förlängs till den 30 juni. Den anställde får begära ersättning från Försäkringskassan, vilket kan ske i efterhand. Ersättningen bestäms enligt en schablon som är 810 kr från den 1 januari 2021. En enskild näringsidkare får också en schabloniserad sjukpenning under karensperioden, den uppgår till 810 kr från den 1 januari 2021.

För sjukfrånvaro där den första sjukdagen inträffade den 1 november 2020 till den 14 december 2020 krävs läkarintyg från den 15 sjukdagen för att få sjukpenning. För sjukfrånvaro som började efter den 15 december 2020 krävs läkarintyg efter dag 21. Motsvarande tidsfrister gäller vid frånvaro för vård av sjukt barn (VAB). Regeln att anställd ska lämna läkarintyg till arbetsgivaren från dag 8 är tillfälligt ändrad till från dag 15, särskilda regler gäller dock vid deltidssjukskrivningar då det krävs sjukintyg vid ökad sjukskrivning.

Senareläggning av skattebetalningar m.m.

Ett företag kan få anstånd med betalning av arbetsgivaravgifter, preliminärskatt på lön och moms som redovisas månads-, kvartals- eller årsvis. Dessa regler har förlängts. Ett företag kan få anstånd med inbetalningen för högst 6 månaders skattebetalningar som avser januari till december 2020. Regeringen och samarbetspartierna föreslår att anståndsmöjligheten utvidgas till att även gälla redovisningsperioden januari 2021, detta innebär att anstånd kan fås retroaktivt för ytterligare en månad. Anstånd kan fås för högst sju perioder totalt. Företag som redovisar kvartalsmoms kan få anstånd med högst två kvartal. Anstånd kan ges i högst 12 månader. Anståndstiden kan utökas med ytterligare 12 månader. Det innebär att ett företag som t.ex. söker om anstånd för arbetsgivaravgifterna för september 2020 kan få anstånd som längst till den 12 november 2022. Ett företag som får anstånd ska betala kostnadsränta, fn 1,25 % på årsbasis. På beviljat anståndsbelopp ska företaget dessutom fr.o.m. den sjunde månaden även betala en anståndsavgift på 0,2 %. För anstånd som beviljas efter den 5 februari 2021 föreslås denna anståndsavgift bli 0,1 %. Kostnadsräntan och anståndsavgiften är inte avdragsgill. För att få anstånd krävs att företaget inte missköter sin ekonomi, är oseriösa eller har stora skatteskulder. Det är Skatteverket som i varje enskilt fall avgör om ett företag ska få anstånd eller inte.

Företaget ska deklarera som vanligt och ansöka om anstånd med betalningen av skatten. Så länge företaget har anstånd är det inte skyldigt att betala in skatterna. Den dagen anståndet upphör måste pengarna betalas in vid närmast efterföljande uppbördstillfälle. Det är därför viktigt att planera så att företaget har tillräcklig likviditet för att betala när anståndet upphör. Om företaget inte kan betala när anståndet upphör kan personligt betalningsansvar inträda för bolagets företrädare för obetalda skatter och avgifter. Någon risk för att drabbas av personligt betalningsansvar för obetalda skatter under anståndsperioden bedömer vi inte föreligga, skatterna har ju inte förfallit till betalning vilket är ett villkor för att betalningsansvaret ska inträda.

Företag och enskilda näringsidkare kan inte få anstånd med sin egen preliminärskatt. Det finns dock en möjlighet att lämna in en preliminärdeklaration och jämka preliminärskatten. På så sätt går det att minska utbetalningarna även för dessa skatter.

Det fanns även en möjlighet för enskilda näringsidkare och delägare i handelsbolag att tillfälligt öka avsättningen till periodiseringsfond till 100 %, dock högst 1 miljon kr. Detta möjliggjorde en minskning av redan inbetalda preliminärskatter för egenavgifter och F-skatt för 2019. Periodiseringsfond ska återföras till beskattning senast i deklarationen 2026 men de kan återföras tidigare och därmed användas för förlustutjämning.

Skatteverket har en generös syn som innebär att de för närvarande normalt inte skickar obetalda skatter vidare till kronofogdemyndigheten, inte aktualiserar personligt betalningsansvar för obetalda skatter i företag när problemen beror på Coronapandemin och efterger förseningsavgifter om deklarationer inte kommer in i rätt tid.

Skatteregler vid hemarbete

Som framgått ovan har arbetsgivaren ett ansvar för arbetsmiljön även vid hemarbete och eftersom hemarbete nu kommer att ske under en längre period uppkommer frågor kring vad som gäller skattemässigt. Några särskilda regler kring Corona finns inte utan det är de allmänna principerna gäller, nedanstående redovisning är därför en tolkning av dessa principer.

Om arbetsgivaren köper in nödvändiga kontorsmöbler, arbetsbelysning, datorutrustning, headset eller annat som placeras i den anställdes bostad under hemarbetet så har arbetsgivaren avdragsrätt för denna utrustning. Någon skattepliktig förmån uppkommer inte för den anställda så länge det rör sig om arbetsredskap, dvs har väsentlig betydelse för att den anställda ska kunna utföra sina arbetsuppgifter. Det är oklart vad som gäller för avdragsrätt kring ingående moms. Avdragsrätt föreligger för datorutrustning, headset och liknande. Gäller inköpen kontorsmöbler och arbetsbelysning är det osäkert om avdragsrätt föreligger för ingående moms eftersom inköpen kan träffas av avdragsförbudet för stadigvarande bostad. Skatteverket har dock uttalat att om utrustningen köps in under Coronapandemin för att tillfälligt användas för hemarbete får avdrag göras för ingående moms. Dessa skattekonsekvenser förutsätter att arbetsgivaren äger utrustningen, det har dock ingen betydelse om arbetsgivaren betalar för dem direkt (vilket vi dock rekommenderar av bevisskäl) eller om den anställda gör utlägg för arbetsgivarens räkning.

Om en anställd köper kontorsutrustning för att kunna arbeta hemma saknar den anställde enligt praxis normalt avdragsrätt för detta i sin inkomstdeklaration. Om arbetsgivaren ger den anställde bidrag för att denne ska kunna köpa utrustning eller annan ersättning för hemarbete är sannolikheten mycket stor att detta skulle ses som en skattepliktig förmån. Arbetsgivaren får i och för sig avdrag såsom lönekostnad men det kommer att utgå arbetsgivaravgifter på förmånen. Möjligheten för den anställde att få avdrag är starkt begränsade.

Reglerna om personalförmåner på arbetsplatsen i form av t.ex. fritt kaffe, frukt och andra personalförmåner som arbetsgivaren normalt tillhandahåller på arbetsplatsen gäller sannolikt inte vid hemarbete. Om arbetsgivaren tillhandahåller denna typ av förmåner på hemarbetsplatsen är det sannolikt en skattepliktig förmån för den anställde och för arbetsgivaren utgår arbetsgivaravgifter på förmånen även om den är avdragsgill. Sannolikt är inte den ingående moms avdragsgill.

Kundförluster och moms

Normalt ställs det upp stränga krav för att få avdrag och få tillbaka inbetald utgående moms vid kundförluster. Det krävs normalt att förlusten är konstaterad, t.ex. genom att kunden har gått i konkurs eller att Kronofogden gjort ett utmätningförsök men det saknas utmätningbara tillgångar. Under Coronapandemin är kraven för att få tillbaka utgående moms lägre och det räcker med följande vid försäljning mellan företag (beskattningsbara personer och således inte vid försäljning till privatpersoner):

- Kunden driver näringsverksamhet och är en beskattningsbar person
- Det har gått minst tre månader sedan fakturan skulle vara betald
- Företaget har skickat ut en skriftlig betalningspåminnelse (e-post tillräckligt)
- Det får inte vara köpare och säljare som är i intressegemenskap med varandra.
- Fakturan är utställd mellan den 1 februari 2020 till den 31 december 2021

Årsredovisning

Coronapandemin kan för många företag vara en väsentlig händelse som måste omnämnas i årsredovisningen, antingen som väsentlig händelse under räkenskapsåret i förvaltningsberättelsen eller som väsentlig händelse efter räkenskapsårets utgång i not, beroende på räkenskapsår. Viktigt är därför att företagsledningen tar ställning till om Coronapandemin har en väsentlig påverkan eller inte. Det är också viktigt att noga överväga formuleringarna eftersom de kan påverka möjligheterna att få omställningsstöd och stöd för korttidsarbete.

När bokslutsdagen ligger efter Coronapandemins utbrott kan även olika poster i balansräkningen påverkas. Om marknadsvärdet på tillgångar sjunker kan det bli aktuellt att göra en nedskrivning. Detta gäller bl.a. innehav av olika finansiella tillgångar såsom aktier, andelar i aktiefonder och kapitalförsäkringar.

För en del företag är situationen så osäker och kan bli så allvarlig att det kan uppstå betydande osäkerhet om förutsättningarna att driva verksamheten vidare. Då måste upplysning även lämnas om denna osäkerhet. Det är viktigt att komma ihåg att många företag behöver lämna dessa upplysningar och det är inte detsamma som att företaget faktiskt kommer att behöva lägga ner eller avvecklas. Tidigare forskning visar att det inte finns något direkt samband mellan dessa upplysningar i årsredovisningar och konkurser i företagen.

Vissa stöd som avser räkenskapsåret kan först sökas efter räkenskapsårets utgång. Det finns också stöd som inte beviljats under räkenskapsåret till följd av att handläggningstid av stödansökan. Bokföringsnämnden har utarbetat ett förslag till allmänt råd som innebär att stöd får redovisas som intäkt under räkenskapsåret som stödet hänför sig till även om beslut om stödet fattats efter räkenskapsårets utgång men innan årsredovisningen avges. För att kunna redovisa intäkten krävs dessutom att beslutet kan ligga till grund för utbetalning av stödet och att företaget uppfyller de villkor som är förenade med stödet.

Årsredovisningen måste lämnas i rätt tid för att undvika förseningsavgifter.

Revision

Begränsningar såsom att undvika möten kan påverka möjligheten att utföra revision i vissa företag. Detta gäller framförallt revisorns närvaro vid lagerinventering som är obligatorisk när lagret uppgår till en väsentlig post. Till

följd av Coronapandemin är det inte alltid möjligt att närvara men det finns inget Coronaundantag för revisorer. Revisorn kommer i dessa fall att genomföra alternativa granskningsåtgärder när så är möjligt vilket kan kräva bolagets medverkan. Det kommer att förekomma fall där begränsningen att utföra revision påverkar revisionsberättelsen genom att revisorn inte kan uttala sig om lagrets existens och värde och därmed varken kan tillstyrka eller avstyrka att resultaträkning och balansräkning fastställs.

Bolagsstämma

Det är tillåtet att hålla bolagsstämma utan att ägarna deltar fysiskt. Stämman kan hållas antingen digitalt eller genom poströstning. Det är möjligt att kombinera t.ex. en digital stämma med poströstning genom fullmakter. Dessa regler gäller för stämmor fram till den 31 december 2021.

Skattefrihet för fri parkering och mindre gåvor m.m.

En ny tidsbegränsad regel föreslås som innebär att förmån av fri parkering vid arbetsplatsen inte ska tas upp som förmån. Inte heller gåvor till anställda som sammantaget uppgår till högst 2 000 kr per anställd ska tas upp som skattepliktig förmån. Undantaget gäller andra gåvor än kontanter och liknande. Reglerna gäller alla anställda och arbetsplatser. Sociala avgifter ska inte tas ut på förmånen. De tillfälliga reglerna föreslås gälla för förmåner mellan den 1 januari och 31 december 2021. De nya reglerna föreslås träda ikraft den 1 maj 2021.

Pandemilagen

Riksdagen har beslutat om en särskild tidsbegränsad pandemilag som ger regeringen rätt att vidta olika bindande åtgärder för att begränsa smittspridningen i samhället. Den nya regleringen gör det också möjligt att besluta om smittskyddsåtgärder i som tidigare inte omfattats av tvingande regler, det kan t.ex. handla om butiker, frisersalonger, kollektivtrafik, gym och uthyrning av lokaler även för privata sammankomster. Företag ska kunna föreläggas att följa reglerna och följs inte föreläggandena kan vite utdömas.

Med stöd av den nya pandemilagen har regeringen tagit fram förslag på förordningar som möjliggör nedstängning helt eller delvis av ytterligare verksamheter. Det krävs särskilda beslut för sådan nedstängning.

Begränsningar i möjlighet att driva verksamhet

Med stöd av pandemilagen har regeringen beslutat om att antalet besökare ska begränsas i butiker, handelsplatser, gym och sportanläggningar m.m. Enligt föreskrifterna ska maxantalet besökare som får vistas i en lokal inomhus beräknas. Varje kund eller besökare ska kunna disponera minst 10 kvadratmeter. Beräkningsregeln innebär att man dividerar den tillgängliga ytan med 10 för att på så sätt få fram maxantalet besökare/kunder som får vistas i lokalen samtidigt. I tillgänglig yta ingår inte t.ex. hyllor, lager och personalutrymmen. Är den tillgängliga ytan mindre än 10 kvadratmeter tillåts en besökare åt gången. Det finns även begränsningar för anläggningar utomhus, t.ex. djurparker och nöjesparker, där den tillgängliga ytan ska vara minst 20 kvadratmeter per besökare. Det har också införts ett maxantal besökare i butiker och varuhus som är 500. Näringsidkaren får ett ökat ansvar för att aktivt verka för att endast enskilda personer handlar. Regeln innebär inte att besökare måste hålla ett visst avstånd med varandra, istället gäller rekommendationen att hålla avstånd.

Gemensamhetslokaler, festlokaler och andra lokaler får inte hyras ut till fler än åtta personer även vid privata sammankomster. Det är fastighetsägaren / uthyraren som är ansvarig för att reglerna följs. Det spelar ingen roll om någon ersättning utgår vid uthyrningen eller inte, även gratis utlåning omfattas således av reglerna.

Några särskilda ekonomiska stödpaket finns inte för företag som tvingas begränsa sin verksamhet. Istället gäller de generella stödmöjligheterna som redovisas i denna information. Regeringen föreslår dock ett särskilt evenemangsstöd för olika arrangemang som inte blir av under perioden 1 juli till 31 december 2021. Det kan handla om konserter, kulturevenemang, mässor, marknader och idrottstävlingar. Evenemangsstödet ska uppgå till högst 70 % av de kostnader som inte täcks av intäkter eller andra stöd.

Nedstängning av verksamhet

I särskilt allvarliga fall kan regeringen eller efter bemyndiganden myndigheter besluta om hel nedstängning av verksamheter. Nedstängning kan ske lokalt, regionalt eller över hela Sverige.

Vid hel nedsättning kan företag få ersättning. Ersättning kan fås för upp till 100 % av de fasta kostnaderna. Nytt är att ersättning även kan fås för lönekostnader som inte kompenseras på annat sätt. Stödet kommer att utformas på ungefär samma sätt som omställningsstödet som beskrivits nedan. Stödperioden kommer att vara en kalendermånad. Det krävs att omsättningen ska ha minskat jämfört med en jämförelsemånad som är motsvarande månad under 2019. Den del av omsättningstappet som kan hänföras till nedstängningen måste uppgå till minst 25 % av referensperiodens omsättning.

Företag i ekonomisk kris till följd av Coronapandemin

Korttidsarbete och korttidspermittering

Korttidsarbete och korttidspermittering innebär att en anställd tillfälligt går ner i arbetstid och kostnaden för detta delas mellan stat, företag och arbetsgivare. Nya regler gäller från den 1 december 2020 till den 30 juni 2021. Regeringen har föreslagit vissa förändringar i dessa regler som framförallt gäller april 2021.

Korttidsarbete finns sedan tidigare men enligt de nu beslutade reglerna kan det användas i fler fall än tidigare och det ekonomiska stödet utvidgas väsentligt. Stöd lämnas till arbetsgivare om ett antal villkor är uppfyllda. Orsaken till svårigheterna måste ligga utanför arbetsgivarens kontroll och vara tillfälliga. Arbetsgivaren måste ha vidtagit andra åtgärder för att minska arbetskraftskostnaderna, t.ex. säga upp personal som inte är tillsvidareanställda och som inte är verksamhetskritiska. Till villkoren hör bl.a. att företaget inte får vara på obestånd, vara under företagsrekonstruktion eller skyldig att upprätta en kontrollbalansräkning vid ansökningstidpunkten. Företaget får inte heller ha några restförda skatter och avgifter hos Kronofogdemyndigheten. Det finns ytterligare några villkor som vi inte går in på här.

Stöd från december 2020 räknas som en ny period och det innebär att företag som under 2020 beviljats stöd och avslutat detta från den 1/12 2020 kan ansöka om stöd för en ny period.

Stödets storlek enligt gällande regler och regeringens förslag framgår av nedanstående tabell:

Arbetstidsminskning jämfört med ordinarie arbetstid	Minskad lön anställd	Minskad kostnad arbetsgivare	Preliminärt stöd
Stöd 2020 och jan – juni 2021			
20 %	4 %	19 %	98,6 % av ordinarie lön* 20 %
40 %	6 %	36 %	98,6 % av ordinarie lön* 40 %
60 %	7,5 %	53 %	98,6 % av ordinarie lön* 60 %
80 % under jan-juni 2021 ¹	12 %	84 %	98,6 % av ordinarie lön* 80 %

Procenttalen ovan är fasta. Stöd utgår för alla anställda som var anställda under en jämförelsemånad tre månader före första stödmånaden. Alla företag oavsett antalet anställda kan få stöd, även aktiebolag med endast en anställd kan ansöka om stöd. En enskild näringsidkare är inte anställd och kan därför inte för egen del få stöd för korttidspermittering, anställda i den enskilda näringsverksamheten kan dock ingå i korttidspermittering med stöd. Detsamma gäller i handelsbolag, en delägare ses inte som anställd. En förutsättning för att få stöd är att företaget betalade ut någon lön under jämförelsemånaden, något som kan drabba företag med säsongsverksamhet.

Utgångspunkten för stödet är den ordinarie lön och arbetstid som den anställde hade under jämförelsemånaden som är tre månader innan stödmånaden. För stödmånaderna december 2020 till juni 2021 föreslås delvis andra regler för jämförelsemånad. I dessa fall är jämförelsemånaden antingen jämförelsemånaden för stöd som

¹ Stödnivån är beslutad t.o.m. mars 21 och regeringen resp. riksdagen föreslår att reglerna även ska gälla för april till juni 21.

beviljades under 2020, dvs jämförelsemånad under 2019 eller 2020, eller om arbetsgivaren tidigare inte fått stöd så är jämförelsemånaden september 2020.

I november 2020 träder många kollektivavtal ikraft som innebär löneökningar för de anställda. Tillväxtverket accepterar numera för perioden i december 2020 till 30 juni 2021 att kollektivavtalsenliga löneökningar får genomföras utan att rätten till stöd påverkas, detta gäller även företag som saknar kollektivavtal så länge löneökningarna ligger på samma nivå som kollektivavtalen. Det är ordinarie lön enligt jämförelsemånaden, dvs exklusive lönehöjningar efter jämförelsemånaden, som får användas vid beräkning av stödbeloppen. Ordinarie lön är den kontanta lön som arbetstagaren skulle haft om denne inte deltagit i korttidsarbete. Det innebär att normalt förekommande ersättningar för t.ex. OB och skifttillägg m.m. räknas med om de skulle ha intjänats under den aktuella månaden. Det finns ett lönetak som uppgår till 44 000 kr i månaden, lönedelar över denna nivå ger inte rätt till stöd.

Det är också viktigt att se upp med bonuslöner. Bonuslöner kan inte grunda rätt för korttidsstöd. Men regelverket innehåller också en skyldighet för arbetsgivaren att minska sina lönekostnader. Om arbetsgivaren ensidigt har rätt att besluta om bonus kan en bonusutbetalning innebära att arbetsgivaren helt går miste om rätten till stöd för korttidsarbete under det räkenskapsår arbetsgivaren erhåller stödet. Har den anställde en ovillkorlig rätt till bonus enligt avtal påverkas inte rätten till korttidsstöd.

Många av framförallt våra företagare har löner som varierar mellan månaderna. Det är då jämförelsemånadens lön som sätter ett tak för ordinarie månadslön. Jämförelselönen är lönen tre månader före första stödmånaden, delvis andra regler kan gälla för stöd från december 2020 (se ovan).

För delägare i fåmansföretag är det mot slutet av året viktigt att se till att årets uttag av kontant lön är tillräckligt för att kunna komma i åtnjutande av reglerna om löneunderlag. Men här måste företag som omfattas av korttidsarbete se upp. Tillväxtverkets anser nämligen att ett extra högt löneuttag för att uppfylla kraven i inkomstskattelagen under en stödperiod, som inte följer av ett centralt kollektivavtal, talar emot att företaget använt sig av tillgängliga åtgärder för att minska kostnader för arbetskraft. Konsekvenserna av detta blir att företaget inte anses uppfylla förutsättningarna att få stöd överhuvudtaget.

Omfattas företaget av kollektivavtal gäller reglerna i detta. Företaget behöver inte ha kollektivavtal för att få del av stödet. Om en arbetsgivare inte har kollektivavtal måste det finnas ett skriftligt avtal om korttidsarbete. Minst 70 % av alla anställda inom en driftsenhet ska delta i stödberättigat korttidsarbete samt arbetstids- och löne-minskningen ska vara lika för alla deltagande anställda. Stöd kan fås under sex månader med möjlighet till förlängning i ytterligare tre månader.

Ansökan om stöd görs hos Tillväxtverket. Stöd kan sökas från den 29 mars och kan då ske retroaktivt från 1 december 2020. Vid ansökan kan företaget få ett preliminärt stöd som sedan i efterhand avräknas mot ett slutligt stöd om t.ex. arbetstidsminskningen skulle avvika från den preliminära beräkningen.

Vid ansökningar om stöd för korttidsarbete för december 2020 till juni 2021 ska företaget redan vid ansökningstillfället lämna betydligt fler uppgifter än tidigare för att underlätta myndigheternas kontroller. Från den 1 januari 2021 gäller att redan till ansökan om preliminärt stöd ska bifogas antingen kollektivavtal eller anställningsavtal där nedsättningen av arbetstid framgår. Även andra handlingar som visar att förutsättningarna för stöd är uppfyllda. Om lönesumman för jämförelsemånaden överstiger 400 000 kr krävs även att en revisor intygar vissa uppgifter i ansökan. Företaget kan få ersättning för kostnaderna för denna granskning kan bolaget med upp till 10 000 kr.

För korttidsanställningar under perioden 1 december 2020 till 30 juni 2021 har arbetsgivaren inte rätt till stöd för korttidsarbete om denne under stödperioden inklusive två månader före stödperioden och sex månader efter stödperioden beslutar om eller verkställer beslut om vinstutdelning och andra värdeöverföringar. Det är oklart exakt vilka värdeöverföringar som omfattas av reglerna. Så som lagtexten är utformat skulle det t.ex. gå att lämna koncernbidrag enligt de nya reglerna. För stödperioder före december 2020 gällde andra regler för vinstutdelning, dessa redovisas nedan under stöd som inte går att söka.

Stöd utgår endast utgår för de dagar när den anställda skulle ha tjänstgjort. Sjukdom, föräldraledighet, vård av sjukt barn och semester räknas som frånvaro och ska räknas av vid beräkningen av slutligt stöd. Detta sker vid avstämningen.

Avstämningen innebär bl.a. att justering ska ske för faktiskt arbetad tid för varje anställd som omfattas av stödet. Det innebär att arbetsgivaren måste ange ordinarie arbetstid och faktisk arbetstid för varje anställd som omfattas av stödet. Om en anställd t.ex. har varit sjuk utgår inte stöd för korttidspermittering under sjukdomen. Tillväxtverket har ändrat uppfattning hur avräkning ska ske för semester och nytt är att avräkning ska ske för semester. Även ordinarie lön och månadslön under korttidsarbete ska anges. Normalt är det den planerade månadslönen under korttidsarbetet som ska anges. Detta har t.ex. betydelse vid beräkning av lön under sjukdom. Eftersom uppgifterna ska lämnas för varje anställd blir det betungande, särskilt för företag med många anställda. Det finns beräkningshjälp för företag med mer än 25 anställda på Tillväxtverkets hemsida.

Omställningsstöd

Riksdagen har tidigare beslutat om regler och EU har godkänt regler om förlängt kontantstöd till företag som tappat en betydande del av sin omsättning. Nu är reglerna klara t.o.m. april 2021, regeringen och riksdagen föreslår att stöd även ska kunna utgå för maj-juni 2021 men de reglerna är inte klara ännu. Stödperioderna om kravet om omsättningsminskning framgår av tabellen nedan. För att få stöd krävs att en omsättningsminskning jämfört med jämförelseperioden under 2019. Reglerna är inte helt identiska med de regler som gällt för tidigare stödperioder. Nystartade företag kan inte få del av stödet. Det finns dock vissa särregler som ska göra det möjligt att få stöd när en verksamhet ombildats från enskild firma till aktiebolag före den 31/7 2020².

Stödet beräknas för varje period för sig och förutsätter att omsättningsminskningen uppgår till minst den andel av omsättningen jämfört med jämförelseperioden som framgår nedan:

Stödperiod:	Jämförelsemånad	Omsättningsminskning för att få stöd
August – oktober 2020	Augusti - oktober 2019	40 %
November – december 2020	November - december 2019	30 %
Januari – Februari 2021	Januari – februari 2019	30 %
Mars 2021	Mars 2019	30 %
April 2021	April 2019	30 %
Maj 2021 (förslag)		30 %
Juni 2021 (förslag)		30 %

Stödet omfattar fysiska och juridiska personer som bedriver näringsverksamhet i Sverige och är registrerade för F-skatt, och vars nettoomsättning under det närmast föregående räkenskapsåret överstiger en viss minimi-omsättning uppgick till minst 250 000 kronor. Det finns undantag från kravet på F-skatt för vissa stiftelser, ideella föreningar och registrerade trossamfund som är undantagna från skattskyldighet. Föreningar måste dock ha ett organisationsnummer den 31/12 2019. I koncerner ses varje företag i koncernen som en individuell stödmot-tagare.

Omställningsstödet kan ges till företag vars sammanlagda nettoomsättning för stödperioderna understeg den sammanlagda nettoomsättningen för jämförelsemånaderna ett år tidigare. Nettoomsättningen ska periodiseras med samma noggrannhet som i ett årsbokslut. Endast nettoomsättning för verksamhet i Sverige ska ingå i beräkningen, omsättning hänförlig till fasta driftsställen utomlands ska alltså inte ingå.

En förutsättning för att få stöd är att omsättningsminskningen så gott som uteslutande är orsakad av spridningen av sjukdomen covid-19. Det är företaget som ska visa att denna förutsättning är uppfylld. Hur höga beviskrav som ställs kan påverkas bl.a. av bransch och hur omsättningsutvecklingen har varit motsvarande perioder 2019 och 2020/2021.

² Ombildningen får tidigast ha skett den 1 augusti 2019 för de stödperioder som behandlas här.

Stödet ska täcka en del av de fasta kostnaderna i företaget. Prövningen sker på företagsnivå, en eventuell koncerntillhörighet påverkar inte rätten till stöd men däremot kan stödets storlek påverkas av vissa koncerninterna transaktioner (se nedan under fasta kostnader). Stödet får vara max 97 miljoner per företag.

Stödet beräknas på följande sätt: Summa stödberättigade fasta kostnader minskat med periodens täckningsbidrag multiplicerat med andelen som ges i stöd. Detta är en för företagen mindre fördelaktig beräkning än för tidigare stödperioder och har ändrats för att bara icke täckta fasta kostnader ska ligga till grund för stöd. Vi kommer nu att gå igenom de olika komponenterna i beräkningen:

Med fasta kostnader avses kostnader för:

- hyra och leasing om avtalstiden är minst sex månader
- räntekostnader som överstiger ränteintäkter, vissa undantag finns för vissa finansiella instrument
- planmässig avskrivning på anläggningstillgångar och nödvändiga reparationer och underhåll av sådana tillgångar,
- fastighetsskatt och kommunal fastighetsavgift
- elektricitet, med undantag för el som används i tillverkningsprocessen, vatten, avlopp, internet och telefoni och uppvärmning
- städning, sophantering, larm och bevakning
- försäkringar som avser sak och förmögenhetsskador m.m.,
- vissa tvätteritjänster av textilier om avtalstiden är minst tre månader och kostnaden inte är beroende av mängden textilier.
- djurfoder,
- fasta franchiseavgifter, tillstånd och kontrollavgifter som avser en viss period.
- royalties och licensavgifter för immateriella rättigheter.
- Farledsavgifter inom sjöfart som inte är beroende av antalet passagerare eller last.

I fasta kostnader får inte ingå sådana kostnader som är möjliga för företaget att undvika vid en plötslig nedgång i produktion eller försäljning. Inte heller kostnader som motsvaras av intäkt i ett annat koncernföretag eller verksamhet som bedrivs i utlandet får ingå. Avräkning ska ske för t.ex. ersättning från avbrottsförsäkringar och skadestånd m.m. Stödet är ett skattepliktigt näringsbidrag i verksamheten.

Täckningsbidraget beräknas som

- + Nettoomsättning för perioden
- Periodens inköp av handelsvaror, legoarbeten och underentreprenader, råvaror och förnödenheter
- /+ Justering för periodens lagerförändringar och förändringar i pågående arbete för annans räkning
- Periodens lönekostnader, vilket är summan som är underlag för arbetsgivaravgifter, ökat med arbetsgivaravgifter och minskat med preliminärt stöd för korttidsarbete
- = Täckningsbidrag

Om beräkningen visar att täckningsbidraget blir negativt anses det vara 0 kr. Beräkning av täckningsbidrag kommer att ställa högre krav på företaget. Beroende på hur höga krav som kommer att ställas på beräkning av täckningsbidrag kan kravet innebära att vissa företag inte uppfyller för att söka om stöd. Risken att inte uppfylla kraven gäller särskilt företag som har lager utan att ha lagerredovisningssystem och pågående arbete utan system för att successiv vinstavräkning. I avvaktan på klagörande kring vilka krav som ställs rekommenderar vi att lager inventeras och pågående arbete beräknas som om det vore ett bokslut per den 28 februari respektive 30 april för att företaget inte ska riskera att gå miste om stöd.

Andelen som ligger till grund för stöd varierar beroende på period och företagsstorlek. Företag indelas i stora och små företag. Små företag definieras i detta sammanhang som företag som sysselsätter färre än 50 personer och vars omsättning eller balansomslutning inte överstiger 10 miljoner Euro (ca 100 miljoner kr). Stödandelen för olika perioder framgår av nedanstående tabell:

Stödperiod	Små företag	Stora företag
Augusti – oktober	75 %	70 %
November – december	90 %	70 %
Januari – april 2021	90 %	70 %
Maj – juni 2021 (FÖRSLAG)	90 %	70 %

Stöd får inte lämnas om företaget vid tidpunkten för prövningen har restförda skatte- eller avgiftsskulder hos Kronofogden, näringsförbud, är på obestånd eller föremål för företagsrekonstruktion. Vidare krävs att företaget inte verkställer eller beslutar om vinstutdelning eller motsvarande under perioden april 2020 till oktober 2021³. Enligt rättspraxis är det själva beslutet om utdelning som utgör ett hinder mot omställningsstöd, att utdelningen inte verkställts saknar betydelse (Kammarrätten i Stockholm, dom 2020-10-21 mål nr 5944-20). Det ska dock vara möjligt att lämna koncernbidrag. Däremot kan inte moderbolaget i koncernen lämna utdelning.

Om stödet uppgår till 100 000 kronor eller mer för varje stödperiod krävs ett intyg från en revisor. Revisorn ska granska följande:

- Minskningen av nettoomsättningen
- Nettoomsättningen uppgår till minst 250 000 kr för det räkenskapsår som avslutades under 2019
- Orsakssambandet mellan omsättningsminskningen och Coronapandemin
- Förekomsten av värdeöverföringar som diskvalificerar från rätt till stöd
- Summan av de stödgrundade fasta kostnaderna
- Företagets täckningsbidrag
- Om företaget har fått ersättning som ska avräknas från omsättningsstödet
- Om företaget är ett förlustföretag ska även bruttoreultat tappet granskas

Det är således fråga om en omfattande granskning som ska göras. Företag kan få bidrag till kostnaderna för revisorsgranskningen för varje stödperiod, dock högst 10 000 kr per stödperiod.

Beslut om omställningsstöd fattas av Skatteverket och stödet betalas ut genom kreditering av skattekontot. Ett företag blir återbetalningsskyldigt för det omställningsstöd som har betalats ut felaktigt eller med ett för högt belopp. Skatteverket ges omfattande möjligheter till utredning och kontroll, däribland revision, och särskilda straffbestämmelser införs. För stöd för perioderna augusti till februari är sista ansökningsdag den 30 april 2021, för mars 2021 den 30 juni 2021 och för april 2021 kan ansökan ske mellan den 3 maj och 30 juni 2021. Det går att komplettera med revisorsintyg efter sista ansökningsdag. Söker företaget för t.ex. två perioder krävs två ansökningar.

För företag som drabbats av ett specifikt förbud, t.ex. inreseförbud till Sverige, förbud mot allmänna sammankomster eller andra särskilt utpekade restriktioner föreslår regeringen ett förstärkt omställningsstöd. Detta stöd har ett högre maxtak för stöd och kan i vissa fall ersätta upp till 100 % av de stödberättigade fasta kostnaderna. Detta stöd föreslås gälla mellan juni 2020 till april 2021. För mindre företag har det förstärkta omställningsstödet framförallt betydelse för företag som inte alls har kunnat bedriva någon verksamhet till följd av specifika förbud.

Omsättningsbaserat stöd för enskilda näringsidkare och handelsbolag m.fl.

Riksdagen har även fattat ett beslut om att införa ett nytt omsättningsbaserat stöd för enskilda näringsidkare samt handelsbolag och kommanditbolag med minst en fysisk person som delägare. Handelsbolag som helt ägs av juridiska personer kommer alltså inte att omfattas av stödet.

Det är endast näringsidkare som driver näringsverksamhet i Sverige och som har godkänd F-skatt som kan ansöka om stödet. En ytterligare förutsättning är att nettoomsättningen uppgick till minst 200 000 kr under räkenskapsåret 2019, Från och med stödperioden november – december sänks detta krav till minst 180 000 kr för enskilda näringsidkare. I handelsbolag räknas kravet på nettoomsättning per delägare. Nystartade enskilda näringsidkare och handelsbolag omfattas därför inte av detta stöd. Stödet kan dock sökas även av de som fått arbetslöshetsförsäkring under stödperioden eller varit föräldralediga eller sjukskrivna under 2019.

Stödet är utformat på liknande sätt som omställningsstödet ovan men istället för att kopplas till fasta kostnader är stödet kopplat till det faktiska omsättningstappet men med ett tak för de olika perioderna. För att få stöd krävs att nettoomsättningen under stödperioden minskat jämfört med motsvarande period 2019.

³ För stödperioder fram till juli 2020 får utdelning inte lämnas under perioden mars 2020 till juni 2021. Det är oklart vad som gäller för stödperioder efter april 2021.

Stödperiod:	Omsättningsminskning för att få stöd	
	Enskild näringsidkare	Delägare i handelsbolag
August – oktober 2020	40 %	40 %
November – december 2020	30 %	40 %
Januari – Februari 2021	30 %	40 %
Mars – april 2021 (förslag)	30 %	30 %
Maj 2021 (förslag)	30 %	30 %
Juni 2021 (förslag)	30 %	30 %

Stödet kan uppgå till 75 % av det faktiska omsättningstappet för augusti till oktober. Det maximala stödet för perioden är 72 000 kr per näringsidkare/delägare i handelsbolag. För stödperioderna november till april lämnas stöd med 90 % av omsättningstappet. Maxstödet är här 24 000 kr per månad, för en stödperiod om två månader blir det maximala stödet därmed 48 000 kr. Stöd beräknas för varje period för sig och nettoomsättningen för stödperioden och jämförelseperioden ska beräknas med samma noggrannhet som i ett årsbokslut. Ytterligare förutsättningar för att få stöd är att omsättningsminskningen så gott som uteslutande beror på Coronapandemin. Näringsidkaren får inte ha varit berättigad till arbetslöshetsersättning under motsvarande period och får inte vara försatt i konkurs eller ha näringsförbud. Vidare ska näringsidkaren, på samma sätt som vid omställningsstöd, ha gjort som vad som kan krävas för att uttömma möjligheterna till annan form av ersättning, t.ex. avbrottsförsäkring eller skadestånd.

En näringsidkare kan också ha ansökt om omställningsstöd som täcker fasta kostnader för olika stödperioder, hyresstöd eller statligt stöd för kulturarrangemang som ställts in eller skjutits upp. Omsättningsstödet ska minskas med de stöd som tagits emot enligt dessa stödordningar. Stödet ska även minskas med ersättning från försäkringar och skadestånd m.m. För näringsidkare som sökt jordbruksstöd kan det även här ske samordning av stöden vilket kan påverka det totala stödbeloppet.

Ansökan om stöd görs via en e-tjänst hos Boverket www.boverket.se. För enskild näringsidkare gäller att ansökan för perioderna augusti till februari ska ske senast den 30 april 2021. Delägare i handelsbolag måste ansöka senast den 15 juni 2021. Till ansökan ska man skicka med bl.a. resultatrapport eller liknande för 2019 samt resultatrapporter eller utdrag ur huvudboken för de sökta stödperioderna 2020 och jämförelseperioderna 2019. Beslut om stöd fattas av Länsstyrelsen, det är sju olika länsstyrelser som har fått denna uppgift och ansvarig länsstyrelse styrs av näringsidkarens folkbokföring inte var verksamheten bedrivs. Det går att ansöka om bidrag genom ombud, då ska emellertid inte e-tjänsten användas utan man söker via en blankett som kan beställas från Länsstyrelsen.

Hyresstöd för vissa branscher

Företag i särskilt utsatta branscher kan få del av ett särskilt hyresstöd efter överenskommelse med hyresvärderna. Stöder kan utgå för hyror under januari till mars 2021. Reglerna bygger på att hyresvärderna och hyresgästen kommer överens om en tillfällig hyressänkning, denna överenskommelse måste vara klar senast den 30 april. Staten lämnar därefter stöd till hyresvärderna med 50 % av den rabatt som hyresvärd och hyresgäst har kommit överens om. Följande branscher kan omfattas av stödet:

Exempel på branscher som kan få hyresstöd:	SNI-koder (tre- resp. femsiffrignivå)
Handel med bilar, släpvagnar, reservdelar och tillbehör till fordon	451, 45320, 454
Bilverkstäder	452
Annan varuhushandel och detaljhandel med brett sortiment som inte är livsmedel (högst 35 % livsmedel m.m.)	47191, 47199
Specialiserad butikshandel, även livsmedel och sällanköpsvaror	472, 473, 474, 475, 476, 477
Hotell och restaurang, inkl. camping och catering m.m.	551, 552, 553, 559, 561, 562, 563
Resebyråer och arrangemang av resor, kongresser m.m.	79110, 79120, 79900, 82300
Tand-, fysioterapeutisk-, hår-, skönhets- och kroppsvård	86230, 86904, 86905, 96021, 96022, 96040
Litterärt och konstnärligt skapande, filmvisning, teatrar, museer, djurparker, sporthallar, gym, idrottsföreningars verksamhet och annan fritids- och nöjesverksamhet	59140, 90010, 90020, 90030, 90040, 91020, 91040, 93119, 93120, 93130, 93210, 93290

Reparationer av datorer, hemelektronik, skor, möbler, ur och hushållsartiklar	95110, 95120, 95210, 95220, 95230, 95240, 95250, 95290
Porträttfotografering	74201
Biluthyrning	77110
Uthyrning och leasing av hushållsartiklar m.m.	77210, 77220, 77290
Utbildning inom sport, fritid, musik, dans och kultur samt trafikskolor	85510, 85522, 85530
Konsumenttvätt	96012
Övriga konsumenttjänster	96090

Statligt stöd ges bara för tillfälliga hyresnedsättningar för fasta hyror, omsättningsbaserade hyror omfattas inte av systemet. Det är frivilligt för en hyresvärd att ingå överenskommelse om hyresrabatt. En sådan överenskommelse om hyresnedsättning kan villkoras med att statligt stöd utgår. Det är också viktigt att tänka på att hyresgästen bör faktureras moms även på hyresrabatten, hyresgästen har avdragsrätt för denna på vanligt sätt. Ansökan om hyresstöd kan ske mellan den 3 maj och 30 juni 2021. Ansökan sker hos Boverket.

Regeringen föreslår att hyresstödet ska förlängas och även ska omfatta april till juni 2021, det finns ännu inte något förslag till regler för denna förlängning.

Tillfälligt sänkta egenavgifter

Under perioden 1 mars till 30 juni 2020 sänktes arbetsgivaravgifterna. Enskilda näringsidkare och delägare i handelsbolag får denna sänkning genom att endast ålderspensionsavgift betalas för överskott av näringsverksamhet under 2020 upp till 100 000 kr. För överskjutande delar betalas fulla egenavgifter. Sänkningen hanteras i inkomstdeklarationen som lämnas 2021.

Likviditetsproblem och förluster

Riksbanken lånar ut 500 miljarder extra till bankerna för att de ska kunna låna ut dem vidare till företagen. Riksbanken förväntar sig att dessa pengar lånas ut till företagen så att särskilt små och medelstora företag kan känna trygghet kring sin kreditförsörjning. Samtidigt ändrar Finansinspektionen i reglerna vilket gör att bankerna kan låna ut mer pengar. Detta ökar låneutrymmet med närmare 900 miljarder kr. Det finns alltså all anledning att ta upp diskussionen med företagets bank vid likviditetsbehov till följd av Coronavirusets framfart.

Vi har fått många exempel på att det varit svårt att få extra lån trots den utökade utlåningen till bankerna. Det har även regeringen konstaterat och har därför inrättat en särskild statlig företagsakut för små och medelstora företag för att underlätta utlåningen. Det är fortfarande bankerna som ska låna ut pengarna men staten tar 70 % av risken för utlåningen genom att ställa ut garantier till bankerna. Lånen löper på tre år. Lånet löper med ränta och storleken på räntan påverkas av kreditriskbedömningen. Några räntebetalningar behöver inte ske under de första 12 månaderna så företaget får alltså uppskov med räntan under denna tid. Maxbeloppet för dessa lån är 75 miljoner kronor per företag. För att få del av de här lånen kan ytterligare villkor ställas upp, t.ex. att det inte får förekomma rörliga löner till personer i företagsledningen eller uttag av vinster utöver normala löner under lånets löptid. Statliga kreditgarantier kan ställas ut till och med den 30 juni 2021.

Almi Företagspartner har fått ytterligare 3 miljarder för att öka utlåningen till små och medelstora företag. Svenska exportföretag får ökade möjligheter att lämna krediter och kreditgarantier i samband med exporter.

Om intäkterna minskar kan förlusterna innebära att företaget snabbt hamnar i en situation som innebär att det egna kapitalet understiger hälften av det registrerade aktiekapitalet. Då inträder en agerandeplikt för styrelsen som bl.a. innebär en skyldighet att upprätta en kontrollbalansräkning. Kontakta oss om Du vill veta mer.

Stöd som inte längre går att söka

Tillfälligt sänkta arbetsgivaravgifter

Under perioden 1 mars till 30 juni 2020 sänktes arbetsgivaravgifterna och de har nu upphört att gälla.

Stöd för korttidsarbete (äldre regler)

För stödperioder före december 2020 gällde andra regler för begränsning av vinstutdelning. Riksdagens finansutskott uttalade i anslutning till behandlingen av lagförslaget att korttidsanställning innebär en begränsning i möjligheten att göra vinstutdelning. "Utskottet vill

understryka att en förutsättning för stöd är att arbetsgivaren har allvarliga ekonomiska svårigheter /.../ Utskottet anser under sådana förhållanden inte att det kan anses försvarligt att arbetsgivare som mottar stöd från det allmänna vid korttidsarbete samtidigt genomför aktieutdelningar och andra liknande ersättningar." Tillväxtverket har gjort en ny juridisk analys och i denna bedömt att alla former av vinstutdelningar och andra liknande utbetalningar till ägare som lämnas efter den 16 mars 2020 bör beaktas vid beslut om förutsättningar för stöd för korttidsarbete är uppfyllda. Prövningen sker i varje enskilt fall och om man kan visa att värdeöverföringen är kopplad till ett avtal som ingicks före den 16 mars anses överföringen vara förenlig med stöd, det kan i vissa enskilda fall även gälla värdeöverföringar efter detta datum. Det är både beslut och utbetalning av värdeöverföringar efter den 16 mars som medför att stöd för korttidsarbete inte kan utgå. Andra liknande utbetalningar innefattar bl.a. nedsättning av aktiekapital och reservfond för återbetalning till aktieägare och förvärv av egna aktier. Tillväxtverket granskar alla värdeöverföringar som skett under stödperioden, under två månader före stödperioden och sex månader efter stödperioden, överföringar gjorda före den 16 mars 2020 kontrolleras inte.

Enligt Tillväxtverket omfattas även koncernbidrag av denna utdelningsbegränsning eftersom stödet ska bedömas för varje bolag för sig och ett koncernbidrag då ses som en värdeöverföring mellan koncernbolagen. Koncernbidrag för räkenskapsåret 2019 påverkar dock inte möjligheten att erhålla stöd. För bolag med brutet räkenskapsår gäller samma sak för koncernbidrag som avser räkenskapsår fram till den 16 mars 2020. En sådan tolkning skulle innebära att det helt plötsligt får betydelse hur verksamheten är organiserad. Syftet med koncernbidrag är just att skattemässigt undanröja skillnader beroende på om verksamheten drivs i ett bolag eller uppdelat i olika juridiska enheter. Klart är att vissa koncernbidrag som inte är värdeöverföringar kan lämnas utan att rätten till stöd för korttidsarbete påverkas. Exempel på sådana koncernbidrag är kostnadsersättningar och koncernbidrag som kompenseras med aktieägartillskott eller koncernbidrag från ett annat företag, det är i så fall nettot exklusive bolagsskatt som ska kompenseras.

Tillfällig hyresrabatt

Företag i särskilt utsatta branscher som är konsumentnära och drabbas särskilt hårt kunde få del av ett särskilt hyresstöd efter överenskommelse med hyresvärderna. Exakt vilka branscher som omfattas framgår en förordning och det är företagens registrerade SNI-koder som styr om de kan omfattas av stödet. Den 2 juli beslutade regeringen om en utvidgning som innebär att fler branscher kan omfattas av stödet. Även om sista ansökningsdag för stödet har passerats kan denna förteckning ha betydelse för omställningsstöd och därför sammanfattas den här.

Stödet fungerade på följande sätt. Hyresgästen och hyresvärderna gör en skriftlig överenskommelse om tillfällig nedsättning av den fasta hyran under perioden april till juni. Det är tillåtet att villkora överenskommelsen så att nedsättningen endast gäller om statligt stöd utgår. Avtalet om detta måste vara klart senast den 30 juni 2020, för de tillkommande branscherna är tidpunkten 31/7. Staten kommer i efter hand att betala ut max 25 % av den nedsatta hyran till hyresvärderna. Tanken är alltså att hyresgästen ska betala 50 %, staten 25 % och hyresvärderna avstå från 25 %. Hyresvärderna söker i efterhand om ersättning för nedsättningen hos vissa länsstyrelser, Ansökan måste ske mellan den 1 juli och den 31 augusti 2020, ansökan sker i en särskild e-tjänst. Det är frivilligt för hyresvärdarna att gå med på en uppgörelse men det rekommenderas både av regeringen och av Fastighetsägarna m.fl.

Stödet som staten betalar ut anses av Skatteverket vara direkt kopplat till priset. Detta innebär att bidraget ska ingå i beskattningsunderlaget för moms när hyresgästen driver skattepliktig verksamhet. Momsen på bidraget bör därför faktureras hyresgästen, som ju har avdragsrätt för detta. Utifrån ovanstående exempel fakturerar hyresvärderna hyresgästen 75 % av moms och 50 % av hyran samt får ersättning med 25 % av hyran från staten.

Omställningsstöd för mars till juli

Omställningsstöd för mars och juli 2020 kunde sökas om omsättningen minskat mer än 30 % jämfört med motsvarande period föregående år. Villkoren för stödet har i huvudsak beskrivits ovan under omställningsstöd, det finns dock vissa skillnader i beräkning av stöd mellan perioderna.